

Exposició: Rafael Pérez Contel

IVAM Institut Valencià d'Art Modern

7 maig-12 juliol

Organitza: Institut Valencià d'Art Modern

Comissaris: Juan Ángel Blasco Carrascosa
Vicent Joan Morant

Patrocina: CORTS VALENCIANES

Amb motiu del centenari del naixement de Rafael Pérez Contel (el Villar 1909-València 1990), l'IVAM exposa una selecció de més de 150 obres procedents de l'extraordinari fons de més de mil obres donades al museu pels hereus de l'artista. Rafael Pérez Contel està considerat com un dels pocs escultors que va dur a terme una sincera renovació del nostre panorama artístic des de finals dels anys vint del segle passat.

Així mateix, l'IVAM presenta el documental inèdit *Pérez Contel por Pérez Contel*, realitzat pel Laboratorio de Creaciones Intermedia de la Facultat de Belles Arts de València i que compta amb la coordinació de Miguel Molina Alarcón.

Amb motiu de la mostra s'ha editat un catàleg que reproduïx totes les obres exposades i reünix textos de Consuelo Císcar, directora de l'IVAM, Josefina Àlix, Carlos Plasencia, Sebastià Miralles, Francisco Agramunt, Ricard Silvestre, el nét de l'artista Pablo Pérez García, Manuel Silvestre i els comissaris de l'exposició Juan Ángel Blasco Carrascosa i Vicent Joan Morant Mayor.

L'IVAM ja va mostrar una reduïda selecció de la seua obra en l'exposició *Rafael Pérez Contel / Manolo Gil, en la col·lecció de l'IVAM* (2006).

La seua polièdrica personalitat (escultor, dibuixant, pintor, gravador, editor...) mereixia ara un estudi detallat de totes estes facetes, així com una mostra monogràfica antològica –incloent-hi una inèdita mostra documental–, fonamentada en una selecció rigorosa de la seua prolífica obra artística.

Singular exponent de l'aventura creadora forjada en l'àmbit valencià, a través de la seua aportació artística –al compàs de la seua trajectòria vital– podem penetrar en les qüestions culturals i sociopolítiques més nodals, des dels temps finals del primoriverisme i l'arribada republicana fins a la guerra civil, el franquisme i els primers passos de l'acabada d'estrenar democràcia. Pérez Contel es va informar, per mitjà de revistes estrangeres, sobre diversos moviments: postimpressionisme, fauvisme, cubisme, futurisme i surrealisme. Company generacional de Renau, Badía, Carreño, Climent, Roso, Manuela i Antonio Ballester..., va tindre a l'Escola de Sant Carles el magisteri de Beltrán. Va exposar a l'Ateneu Mercantil de València i a la Sala Blava. Va formar part de la Unión de Escritores y Artistas Proletarios (UEAP) i va ser cofundador de la revista *Nueva Cultura* (1935-37), de la maquetació de la qual es va encarregar, i a més de ser membre del Consell de Redacció, va aportar una gran quantitat de dibuixos i inclús va fer funcions de corresponsal durant la seua estada parisenca. Ja en les seues primeres obres advertim una clara intenció renovadora i avantguardista, en les quals podem apreciar un dels seus permanents interessos: el diàleg entre la massa i el buit, el buit i el volum.

Als vint-i-quatre anys es va traslladar a Madrid, on va rebre la influència d'Alberto Sánchez –fundador, juntament amb Benjamín Palencia, de la primera Escuela de Vallecas–, qui seria el seu amic i mestre. A ell li deu la seua sintonia, tant en la pintura com en l'escultura, de la seua primera etapa, amb les formes cubistes i surrealistes, les investigacions geomètriques sobre el principi actiu del buit, la configuració de l'espai per mitjà de plans simplificats i precisos i la conformació d'una obra concisa i sòbria. També Ángel Ferrant li va deixar empremta, tant en l'aspecte personal com en l'artístic.

Pensionat a París, “va descobrir” Brâncusi, es va interessar per Rodin i Bourdelle i va conèixer personalment l'obra de Picasso i el cubisme de Léger i de Braque. Va realitzar dos escultures per al pavelló de la República Espanyola en l'Exposició Internacional de París.

Després de la seua reclusió a la Presó Model de València, durant els primers anys de postguerra es va ocupar –obligadament– en treballs de decoració, obres ceràmiques i talles d'imatgeria religiosa. Va entaular una fructífera relació amb els jòvens artistes valencians reunits en el Grupo Z (1947-50), liderat per Manolo Gil. No va formar part d'este grup (per bé que va acceptar participar en dos de les seues exposicions, la IV i la V), però sí que l'animaria i li prestaria la seua experiència i suport (contactes amb les sales d'art Abad i Faus), sabedor que es tractava de l'enllaç amb la generació de la República. Va ser guardonat en la primera (1951) i segona (1953) *Exposició Biennal d'Art del Regne de València*. Des de 1955 es va consagrar intensament a la docència a l'institut Josep de Ribera de Xàtiva, del qual seria catedràtic de dibuix i director. El 1986 la Generalitat Valenciana va publicar el seu llibre *Artistas en Valencia, 1936-1939*, i posteriorment es va realitzar una important retrospectiva –*Pérez Contel, escultor* (1987)– al Centre Cultural de la Caixa d'Estalvis de València.